

WIEŚCI Z CAŁEGO KRAJU

Miasto pracy — bez pracy

Prawdziwe oblicze Włocławka

Niedawno cała prasa polska wypełniona była olbrzymimi artykułami na temat Włocławka, który przeżywał niecodzienną uroczystość poświęcenia nowego mostu.

SOWIECKI SYSTEM

Zaproszono przedstawicieli prasy z całego kraju, aby pokazać jak to w Włocławku się rządzi, jak skrzętnie potrafi gospodarować i ilu to rękami ludzkimi daje pracę, a rodzinom robotniczym chleb.

Odbito się wszystkim sowieckim systemem, a więc przedstawicielom prasy pokazano to, co w takich wypadkach wypada pokazać: budujący się most, kilka rozgrzebanych ulic, w których zakłada się kanalizację, rozkopane jezdnie które pokrywano nowym brukiem i objaśniano jednocześnie, że wszystko to dzieło Włocławka — walczącego z bezrobociem.

MIASTO PRACY

Chciano przekonać gości, że Włocławek rzeczywiście troszczy się o swoich bezrobotnych i że w ten sposób daje im pracę.

A tymczasem Włocławek jeży się od kominów fabrycznych. Druga na świecie fabryka celulozy, fabryki cykorii, maszyn rolniczych itd. i jednocześnie rośnięcie się ludzi, którzy nie mają pracy.

PAŹDZIERNIK

Wschód Zachód

5-47 1-0

KSIĘZYC

Wschód Zachód

13-11 18-8

Dł. dnia Ubyło

11-13 5-33

PIĄTEK

Dziś św. Pelagii

Jutro św. Dionizego

„PRASA”

Miesięcznik

Organ Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism

TRESC ZESZYTU:

O naprawie stosunków ogłoszeniowych (gł. o poziom polskim prasowym). Zeszyt „Zeitungswissenschaft” poświęcony prasie polskiej. Krz.: Światowy kryzys papieru. Stanisław Kauzki: Prasa na Wystawie Międzynarodowej w Paryżu. Jan Mokrzycki: Przybyło 6 milionów czytelników. Witold Noskowski: Predko! — predko!!! — jeszcze przedzie!!! Kronika krajowa. Prawo a prasa. Prasa na szerokim świecie i szereg innych artykułów i wzmianek. Cena zeszytu 1 zł. Do nabywania w administracji „Prasy”, w większych księgarniach i kioskach „Ruchu”. Prenumerata roczna: w kraju zł. 10, zagranicą zł. 12. Adres administracji: Warszawa, ul. Zgoda 8 m. 4. Tel. 530-00. Konto rozrachunkowe Nr. 751, Warszawa 1.

OGŁOSZENIA DROBNE

ROZNE

Kapelusze Męskie od świeża, pierze, naciąga i fasony pracownia A. Janicki, Złota 8 przy Marszałkowskiej (front sklep). Modnie, solidnie, tanio i punktualnie.

RADIO-SERVICE

Wszystkie naprawy strojenia Superheterodynu e. t. c. Zakłady Radiotechniczne „Dziet” Nowy Świat 21 m. 27. tel. 3-17-74.

TENNIS

Wymieniony, nowoczesny kort, ładnie położony, łoża, woda, 60 groszy za godzinę gry. Fabryczna 1-a róg Czerniakowskiej.

MEBLE

A.A. OKAZJA-MEBLE

Firma chrześcijańska „J. CIEŻKOWSKI” Plac Trzech Krzyży 12 — Nowy Świat 39. — Pierwsze źródło! — Własna wytwórnia! — Pokoje komplety od 800 do 1500 zł. Gabinet — Stół — Symples — Kłuby — Pokoje — uniwersalne — kombinowane. Pojedyncze sztuki. — Dogodne rozkłady. — Bezpłatne porady. — I kolekcje „Wnętrze” Nowy Świat 39 Plac Trzech Krzyży 12.

MEBLE

Stylowe i nowoczesne Salony, Gabinet, Symples, Stół oraz urządzenie kuchni, przedpokojów i sypialni. Dział mebli tapicerskich polera A. Lenczewski i Ska, Mazowiecka 10

INTERESY HANDLOWE

Sklepy: spożywczy Wilcza 8 tytoniowo-pismienno. Złotawa 29 do sprzedania.

PRAWDA JEST GDZIEINDZIEJ

Kiedy sprawozdawcom prasowym pokazywano zatrudnionych przy robotach brukarskich, czy kanalizacyjnych, wystarczyło rozejrzeć się w okół, by doszły te tłumy ludzi szarych, wynędzniałych, które przez cały dzień z zadrzota spoglądały na posiadających wreszcie upragnioną pracę.

Bo Włocławek to nie tylko śródmieście, w skandaliczny zresztą sposób zażyte i prawie w całości należące do kamieniczników żydów, ale także te olbrzymie dalsze dzielnice robotnicze, a raczej bezrobotnych, w których mieszka ponad 60 procent ludności tego miasta.

GŁOWY

Pojechałem do Włocławka sam, bez wycieczki dziennikarskiej — dlatego nie zwiędziałem Włocławka sowieckim systemem. Z niezrozumiałych względów „Złotego Jajeczka” — nowego mostu — mimo że za dwa dni miał być uroczystość otwarcia, nie pokazano mi i nie pozwolono mi zwiedzić. Normalny człowiek nawet nie zbliżyłby się do tego, co jest dziennikarzem i do czego w związku ze swą pracą ma prawo — ale nie wie dział o tym ograniczone głowy z biura budowy mostu.

O nie można bez zezwolenia władz, pan by chciał tak od razu a to przecież nie o w most. Trzeba do naczelnego inżyniera, do prezydenta itd.

Do naczelnego, ani do innego nie chodziłem — jeden urzędnik mi wystarczył. Poszedłem za to gdzieś indziej.

DRUGIE OBLCZE

Przy ul. Warszawskiej we Włocławku, która stopniowo przeradza się w szosę wiodącą do Kowalew, prawie na przeciwko cmentarza, żyje miasto bezrobotnych, tak zwane Kozłowo.

Domy powstają tu bez planów, nie licząc się z istnieniem ulic, z obszarem. Jaki mają zajmować, a nawet z wygodą mieszkańców. Wychudły bez robotny, który z trogiem drobnych dzieci wyrzeka się w pobliżu studni, wspólnej dla całego tego miasta, opowiada mi, jak ono się zrodziło.

NOCNE BUDOWNICTWO

Najpierw, proszę pana, dwie czy trzy biedne rodziny wywędrowały tutaj za cmentarz, wygrzebały sobie nory w ziemi i mieszkali tam zimą i latem. W ich ślady poszli inni biedacy, i oto w ciągu roku powstało już tutaj kilkanaście lepiank. Nie wolno budować bez pozwolenia miasta i policji, jeżeli widzi, że ktoś zamierza stawiać sobie szalasy, natychmiast likwiduje je. Ale nie wolno z drugiej strony władzom zabierać tych lepiank, które już istnieją i w których ludzie mieszkają. Dla tego też domy na Kozłowie powstają w nocy. Budują wtedy wszyscy sąsiedzi. Każdy niesie choć jedną cegiełkę, choć jeden patyk, mający złożyć się na powstającą budowę. I na placu, który jeszcze wieczorem był pusty, rano można już zastać domek o jednym lub dwu okienkach, a czasem, jak niektóre — bez okien i bez kominów.

JAK MIESZKAJA

I istotnie, jak widzę, konstrukcja domów jest przeróżna. Budowane są z sianych patyków zbieranych w lesie, z mchu, igiel sosnowych, gliny, z kamieni, wygrzebanych z jezdni, ze starych domostw, kominy utworzone z kubiów, pozabawionych dna, niektóre bardziej zagospodarowane posiadają własne ogródki, a w nich wyndżniały, jak sami właściciele, warzywa.

To jest właśnie drugie oblicze Włocławka. W takich dzielnicach jak Kozłowo, Kokoška, Szpetal i t. p. gnie

Trzy stypendia

Fundacji Stypendialnej im. Józefa Tomickiego

Zarząd Fundacji Stypendialnej im. Józefa Tomickiego, na której fundusz złożył się członkowie Związku Przedsiębiorców Komunikacyjnych w Polsce, ogłosił, że na rok akademicki 1937-38 wakuja trzy stypendia, po jednym na Politechnikach Warszawskiej, Lwowskiej i Gdańskiej, dla studentów narodowości polskiej, specjalizujących się w dziedzinie komunikacji i znaczenia miejskiego, a w szczególności w tramwajownictwie lub kolejnictwie elektrycznym.

Dziesięć pokazów owoców

organuje Krak. Izba Rolnicza

W październiku r. b. projektuje Krakowska Izba Rolnicza wspólnie z okręgowymi towarzystwami rolniczymi urządzenie 10-ciu pokazów owoców w różnych powiatach.

Pokazy mają na celu stwierdzenie, jak poszczególne odmiany objęte „listą odmian” udają się w poszczególnych rejonach, oraz zapoznanie rolników z właściwymi nazwami odmian oraz ich wartością handlową.

Równocześnie chodzi o wywołanie odmian lokalnych, o wartości użytkowej i handlowej, znajdujących się na terenie prawie każdego powiatu. Rolnicy - producenci owoców powinni żywo zainteresować się pokazami i nie tylko obsadzić je licznymi eksponatami.

Drogą pokazów corocznych będzie można wyszukać najwięcej wartościowe odmiany o najwyższej skali wymaganych zalet, i tym samym ustalić w możliwie niedługim okresie — listę najodpowiedniejszych, najcenniejszych odmian dla danego okręgu.

Po wszelkie informacje należy się zgłaszać do swej organizacji rolniczej, jaką jest Okręg. Tow. Roln. względnie bezpośrednio do instruktora rolnictwa.

Mordercy

proszą o łaskę

Do kancelarii cywilnej P. Prezydenta R. P. wpłynęła prośba o łaskę obronić dwóch groźnych bandytów: Jana Chłabicia i Opakiego, skazanych na karę śmierci przez powieszenie za liczne napady w województwie białostockim i zamordowanie ks. Poczobutt - Odlańskiego.

Decyzja P. Prezydenta R. P. znana będzie w przyszłym tygodniu.

Rocznica śmierci

T. Potockiego

W dniu 8 października r. b. upływa 25 lat od śmierci Tomasza Potockiego, jednego z najczynnějších członków Komisji Organizacyjnej budowy Teatru Polskiego w Warszawie, budowy, dokonywanej w niezwykle trudnych warunkach ucisku carskich władz państwowych. Niemordowanej, twórczej energii Tomasza Potockiego, jego wysokiej inteligencji i ofiarnej współpracy z dziećmi w znacznym mierze Teatr Polski w Warszawie powstanie, był i rozwój obecny.

Dla uczczenia pamięci zasłużonego dla kultury i sztuki polskiego obywatela, odbędzie się staraniem Dyrektora Teatru Polskiego uroczyste nabożeństwo żałobne w kościele S-go Krzyszta, przed głównym ołtarzem, dziś o godz. 10-ej rano.

PODRÓŻUJ SAMOLOTEM

Groźny pożar fabryki

100 tysięcy straty

ŁÓDŹ, 7. 10. Dziś przed południem wybuchł w Łodzi pożar w budynku fabrycznym spadkobierców Künstlera przy ul. Wólczańskiej. Budynek tej fabryki ze wszystkich stron otoczony jest innymi fabrykami. Dzięki wysiłkom straży pożarnej udało się pożar, który powstał w wykonach i farbami Pinkusa Neumana, zlokalizować. Pożar powstał wskutek samczapalenia się z powodu gorąca materiałów w su-

szarni.

W ciągu paru godzin kilka oddziałów straży ogniowej opanowało groźny żywioł. Ogień strawił jedynie fabrykę Neumana. Straty wyniosły około 100 000 zł.

Pożar w ewakuował w porę, tak że nie było ofiar w ludziach.

Gimnastycy przy pracy

Międzynarodowe zawody w Katowicach

W Katowicach rozegrane zostały międzynarodowe zawody gimnastyczne w Budapeszcie — Śląsk. Zawody przyniosły zasłużone zwycięstwo gimnastykom węgierskim w stosunku 279.15:267.10 pkt.

Budapeszt reprezentowali: Gaal, Raes, Pataky, Bortoli, Hedegues, Sarlos, Sankano i Koskamti.

Sklad Śląska: Śladek, Krawczyk, A.

Szlesarek, Pradela, Rest, Gryzka, W. Szlesarek i Bregula.

Zawody składały się z pięciu konkurencji: ćwiczenia wolne, na koniu wierzchołku, na poręczach, drążku i kółkach.

Węgry górowali nieznacznie nad polskimi zawodnikami. Wyróżnili się i Węgrów: Keeskameti i Hadegues. Z Polaków: Gryzka i W. Szlesarek.

Rtm. Kulesza mistrzem

w wszechstronnym konkursie konia

W Gnieźnie zakończone zostały VII Jeździeckie Mistrzostwa Polski.

W ostatniej konkurencji mistrzostw rozegrano próbę w skokach przez przeszkody, która jest zakończeniem mistrzowskiego wszechstronnego konkursu konia wierzchowego.

Tytuł mistrzowski na rok 1937 zdobył rtm. Kulesza na „Ben Hurze”.

Pierwszym wicemistrzem został ppr. Wołoszowski, drugim por. Komorowski na „Aldonie”.

Dalsze miejsca zajęli: rtm. Kapuściński, rtm. Szosland, por. Tuziński, rtm. Wolski, rtm. Rojewicz, por. Męczarski, por. Skulicz, por. Laskowski, por. Piątkowski, por. Wojciechowski i por. Radzikowski.

STEFAN • FIBICH

Al. Jerozolimskie 7 P A L T A

KRAWATY, BIELIZNA, KAPELUSZE, PIZAMY, UBRANIA I PARASOLE

Kronika prowincjonalna

GDYNIA

SKAZANIE SEPARATYSTY

Sąd Okręgowy w Gdyni skazał na 8 miesięcy więzienia radnego Gdyni, Ignacego Szutenberga, redaktora odpowiedzialnego separatystycznego pisma kaszubskiego „Zrzesz Kaszebska” za umieszczenie w tym piśmie artykułu mogącego wywołać niepokój publiczny. Szutenberg insynuował w artykule, jakoby władza polska uprawiała systematyczną wojnę celną z Gdańskiem, ze szkoda dla ludności kaszubskiej.

JUBILEUSZ CECHU

Gdański cech malarzy, założony we wrześniu 1612 r., obchodził w bieżącym roku 325-lecie istnienia. Ubiegłej niedzieli odbyło się z tej okazji szereg uroczystych imprez.

KALISZ

GROŹNY POŻAR

(k). W Kłodawie w zagrodzie rolnika Michałaka wybuchł pożar, który strawił zabudowania gospodarcze oraz dwie krowy i dwa konie.

NIEUDANA UCIECZKA WIEŹNIÓW (k). W Turku w areszcie miejskim osadzono trzech więźniów, którzy za pomocą pałaka od wladry wyjmowali cegły ze ścian aresztu, aby uciec. Plan ucieczki udaremnił im policjant Jona-czyk, który w czasie „roboty” więźniów zauważył.

JUBILEUSZOWE UROCZYSTOŚCI OO. FRANCISZKANÓW

(k). W bieżącym roku Zakon OO. Franciszkanów obchodził 700-setną rocznicę przybycia do Polski. Kalisz jako jedna z najgłośniejszych placówek misyjnych, bardzo uroczysto obchodził jubileusz. Punktem kulminacyjnym uroczystości był wielki odpust św. Franciszka, przy licznych udziałach duchowieństwa i wiernych. Z okazji uroczystości jubileuszowych OO. Franciszkanie w najbliższych dniach organizują akademie przy udziale sił artystycznych. Bilety można już otrzymać w zakrystii.

NOWE CZASOPISMO

(k). Na terenie miasta Kalisza pojawił się w dniu 3 b. m. nowy tygodnik narodowo - społeczny pod nazwą „Kaliszanin”.

KRAKÓW

SZKOŁA ROLNICZA

Zmarły przed kilku laty b. poseł do parlamentu austriackiego i sen. Rzeczypospolitej Polskiej ś. p. średniowieki pozostawił zapis fundacyjny w Myślenicach na budowę szkoły rolniczej. Ofiarodawca przeszedł na ten cel 34-morgowe gospodarstwo w Myślenicach. Obecnie przystąpiono do budowy szkoły rolniczej.

ARESztOWANIE BANDYTÓW

Niedawno policja udaremniła zamysł napad bandycki w Skawinie pod Krakowem. Dwóch sprawców aresztowano. Na skutek zarządzonego pościgu ujęto trzeciego bandytę, Antoniego Wyroba.

LWÓW

OPERA WE LWOWIE

Artysta operowy Roman Wraga, postawiony zorganizować we Lwowie stałą operę, która oprócz dorywczych przedstawień na scenie teatru Wiel-

kiego we Lwowie, występować będzie na przedmieściach Lwowa i w miastach prowincjonalnych — Małopolski wschodniej i Wołynia.

KU CZCI KONOPNICKIEJ

Obchód ku czci Marii Konopnickiej odbędzie się we Lwowie 10 b. m. i uświetniony zostanie uroczystym nabożeństwem w Bazylice Archikatedralnej, poczym specjalny pochód ruszy na cmentarz lwowski, na którym spoczywają zwłoki poetki i złożą na grobie t. zw. wieniec „kartkowy”, tj. uwiity z kartek zakupionych przez obywateli miasta. Z pieniędzy w ten sposób uzyskanych, wykonany zostanie wkrótce pomnik poetki, który stanie we Lwowie.

SAMOBÓJSTWO EMERYTA

Emerytowany urzędnik Zarządu Miejskiego Lwowa, Jan Chłopecki, na skutek plotek; jakoby obecnie wykryto zostały nadużycia, jakich Chłopecki dopuścił się miał jeszcze w czasie swego urzędowania, pozbawił się życia.

ARESztOWANIE ADWOKATA

Na polecenie władz sądowych, został aresztowany znany adwokat lwowski, dr. Nathan Schargel. Aresztowanie pozostaje w związku z nadużyciami zawodowymi, popełnionymi przez adwokata. Po aresztowaniu przeprowadzono w kancelarii Schargla skrupulatną rewizję.

„UBLIN

PLAGA DZIKÓW (JK) Na terenie gm. Gołębki pow.

Kronika poznańska

ODDZIAŁ „ABC” POZNAŃ: 27 GRUDNIA 2

TEATRY

TEATR POLSKI: „Wieczne pióro”.

TEATR WIELKI: „Ijola”.

KINA

APOLLO: „Halka”.

CORSO: „Dodek na fonce”.

GLORIA: „Będiesz zawsze moją”.

GWIAZDA: „Dyplomatyka żona”.

METROPOLIS: „Halka”.

OSWIATOWE: T. C. L.: „Noc w operze”.

RENAISSANCE: „Niezwyciężony Robinson Crusoe”.

SLONCE: „Narodzinny gwiazdy”.

SPINKE: „Bogate biedactwo”.

SWIT: „90 minut postoiu”.

TECZA-Lazarz: „Doręczarz nr. 13”.

TECZA-Wilda: „Maria Stuart”.

WILSONA: „Romeo i Julia”.

Z WESELA DO WIEZIENIA

We wsi Górzno w czasie wesela zjawia się policja i aresztowała pana młodego, niejakiego Franciszka Wintera, pod zarzutem dokonania licznych kradzieży.

WYKOPALISKA W KLECKU

Z uwagi na okres zimowy, teren wykopaliskowy w Klecku pow. gnieźnieńskiego został nakryty mchem, a następnie zaspany ziemią, celem zabezpieczenia przed mrozami. Prace nad wykopaliskami w Klecku rozpoczęte w czerwcu r. b., były prowadzone przez 4 miesiące. W ciągu tego

okresu zbadano 600 mtr. nawierzchni, na półtora mtr. grubości znaleziono wiele przedmiotów z okresu przedhis-torycznego. Prace te w tym czasie zwiędziło wiele osób, m. in. uczonych zagranicznych.

ZATRUCIE 30 OSÓB

(JK) Po spożyciu kolacji we wsi Konieczka (pow. śledziński), nagle zachorowało 30 osób z objawami zatrucia.

Stan kilku osób jest poważny, a jednej osoby, Marianny Żylak, groźny.

ŻĄDANIA SZOFERÓW

(JK) Odbyła się konferencja przedstawicieli Zw. właścicieli autobusów i ciężarówek z przedstawicielami Zw. szoferów i mechaników.

Szoferzy domagali się zawarcia umowy zbiorowej, przyczem ustalono, że właściciele autobusów nie przestępowają ośmiodzinnego dnia pracy.

SIEDLCE

KASA BEZPROCENTOWA

W niedzielę odbyło się w Siedlcach zebranie informacyjne celem zorganizowania chrześcijańskiej kasy bezprocentowej. Przewodniczył prezydent m. Siedlec, p. Łaguna, referaty wygłosili: ks. Kobylński, J. Kling i p. Egierdow.

ZAKOŃCZENIE TYGODNIA LOPP.

W Siedlcach został zakończony tydzień L. O. P. Na zakończenie odbyły się loty propagandowe z pasażerami.

NA OBCEZYNE

Wyjechała z Poznania druga partia polskich robotników do kopalni w Estonii w liczbie 45 osób. Są to przede wszystkim bezrobotni z Poznania.

UROCZYSTOŚĆ ZAKONU FRANCISZKANÓW

Z okazji 700-lecia przybycia Franciszkanów do Wielkopolski odbyło się na zakończenie uroczystości jubileuszowych w kościele oo. Franciszkanów w Poznaniu pontyfikalne nabożeństwo. Mszę św. odprawił w asyście licznych duchowieństwa ks. Prymas Kardynał Hlond.

W dniu 10 b. m. odbędzie się z tej okazji wielka konferencja religijna przy współudziale Feliksa Nowowiejskiego i szeregu artystów poznańskich.

WZMOCNIENIE STACJI RADIOWEJ

Prace około wzmożenia nadawczej stacji poznańskiej Polskiego Radia do 60 kilowatów, są już na ukończeniu i w końcu grudnia rozpocznie się próby nadawcze. Jeżeli nie stanie na przeszkodzie wzmożeniu stacji polska rozpocznie w dniu 1 stycznia 1938 r. normalną pracę.